

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня бакалавра

студента Боброва Владислава Михайловича

академічної групи 073-18-3

спеціальності 073 Менеджмент

на тему Інноваційний розвиток підприємства авіаційної промисловості (за матеріалами ПАТ «НТК «Електронприлад»)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
	Іванова М.І.			

Рецензент				
-----------	--	--	--	--

Нормоконтролер	Іванова М.І.			
----------------	--------------	--	--	--

Дніпро
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО:
завідувач кафедри менеджменту

_____ Швець В.Я.
(підпис)
« 02 » травня 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня бакалавра

студенту Боброву В.М. академічної групи 073-18-3

спеціальності 073 Менеджмент

на тему Інноваційний розвиток підприємства авіаційної промисловості (за матеріалами ПАТ «НТК «Електронприлад»)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 25 травня 2022 р. № 284-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретичний	Теоретичні основи забезпечення інноваційного розвитку підприємства	02.05.2022 р. – 12.05.2022 р.
Аналітичний	Аналіз діяльності ПАТ «НТК «Електронприлад» у сучасних конкурентних умовах	13.05.2022 р. – 29.05.2022 р.
Рекомендаційний	Забезпечення інноваційного розвитку у ПАТ «НТК «Електронприлад»	30.05.2022 р.– 09.06.2022 р.

Завдання видано _____ Іванова М.І.
(підпис керівника)

Дата видачі « 02 » травня 2022 року

Дата подання до екзаменаційної комісії « 13 » червня 2022 року

Прийнято до виконання _____ Бобров В.М.
(підпис студента)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи бакалавра

студента групи 073-18-3

НТУ «Дніпровська політехніка»

Боброва Владислава Михайловича

на тему: Інноваційний розвиток підприємства авіаційної промисловості (за матеріалами ПАТ «НТК «Електронприлад»)

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІННОВАЦІЇ, ІННОВАТИКА, ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, БІЗНЕС-СТРУКТУРИ

Структура роботи: 94 сторінок комп'ютерного тексту; 3 рисунки; 23 таблиці; 61 джерело посилання.

Об'єкт розроблення – процес забезпечення інноваційного розвитку підприємства авіаційної промисловості.

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо забезпечення інноваційного розвитку підприємства авіаційної промисловості.

Основні результати кваліфікаційної роботи бакалавра полягають у такому: наведено методологічне та інвестиційне забезпечення розвитку інноваційного потенціалу промислових підприємств; визначено основи інноваційного розвитку бізнес-структур, їх сутність та тлумачення; розглянуто організацію процесу інноваційного розвитку; досліджено інноваційну діяльність в галузі української авіації: сучасний стан та перспективи; наведено загальну характеристику діяльності ПАТ «Науково-технічний комплекс «Електроприлад»; проведено економічний аналіз діяльності ПАТ «НТК «Електронприлад»; проведено аналіз фінансових показників діяльності підприємства; здійснено оцінку конкурентоспроможності ПАТ «НТК «Електронприлад»; обґрунтовано необхідність впровадження CALS-технології як найважливішої складової забезпечення інноваційного розвитку ПАТ «НТК «Електронприлад»; запроваджено виробництво авіаційної техніки та оцінювання ефективності запропонованих заходів.

Методи дослідження – узагальнення і систематизації; порівняльного аналізу; моделювання; статистичний. Було використано такі методи і прийоми наукового пізнання: методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції, теоретичного та логічного узагальнення та класифікаційно-аналітичний метод, формалізації та порівняння.

Результати кваліфікаційної роботи бакалавра рекомендовано для використання на підприємствах авіаційної промисловості.

Сфера застосування – при обґрунтуванні ефективності рішень при формуванні інноваційного розвитку підприємства.

Економічна ефективність запропонованих заходів – в майбутньому виробництво на ПАТ «НТК «Електронприлад» сягатиме до 40 вертольотів на рік, а в 2022–2023 рр. планується вихід на зовнішні ринки.

Значимість роботи – Фінансування розробленої стратегії планується здійснювати за рахунок коштів державного бюджету, інвестиційних та інноваційних фондів, кредитів, позичок, власних коштів підприємств, які прийматимуть безпосередню участь у реалізації проекту.

ABSTRACT

of qualification paper for the Bachelor's degree
by the student of the academic group 073-18-3

Dnipro University of Technology

Bobrov Vladyslav

Title: Innovative development of the aviation industry enterprise (based on the materials of Public JSC "STC" Electronprylad")

INNOVATION, INNOVATION, INNOVATIVE POTENTIAL, BUSINESS STRUCTURES

Structure: 94 printed pages; 3 figures; 23 tables; 61 references.

Object of development is the process of ensuring the innovative development of the aviation industry.

The aim of the paper – is theoretical substantiation and development of practical recommendations for ensuring the innovative development of the aviation industry.

The main results of the bachelor's qualification work are as follows: methodological and investment support for the development of innovative potential of industrial enterprises; the bases of innovative development of business structures, their essence and interpretation are determined; the organization of the process of innovative development is considered; innovative activity in the field of Ukrainian aviation is studied: current state and prospects; the general characteristic of activity of JSC "STC" Electronprylad" is resulted; an economic analysis of the activities of JSC "STC" Electronprylad"; the analysis of financial indicators of activity of the enterprise is carried out; the competitiveness of JSC "STC" Electronprylad" was assessed; the necessity of introduction of CALS-technology as the most important component of maintenance of innovative development of JSC "STC" Electronprylad" is substantiated; the production of aviation equipment and evaluation of the effectiveness of the proposed measures was introduced.

Research methods – generalization and systematization; comparative analysis; modeling; statistical. The following methods and techniques of scientific knowledge were used: methods of analysis and synthesis, induction and deduction, theoretical and logical generalization and classification-analytical method, formalization and comparison.

The findings of the qualification paper for the Bachelor's degree are recommended for use in the aviation industry.

Scope – in substantiating the effectiveness of decisions in the formation of innovative development of the enterprise.

Economic efficiency of the proposed measures – in the future production at JSC "STC" Electronprylad" will reach 40 helicopters per year, and in 2022–2023 is planned to enter foreign markets.

The value of the research – Financing of the developed strategy is planned to be carried out at the expense of the state budget, investment and innovation funds, loans, loans, own funds of enterprises that will be directly involved in the project.

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Теоретичні основи забезпечення інноваційного розвитку підприємства	8
1.1 Методологічне та інвестиційне забезпечення розвитку інноваційного потенціалу промислових підприємств	8
1.2 Інноваційний розвиток бізнес-структур: сутність та тлумачення	13
1.3 Організація процесу інноваційного розвитку	20
2 Аналіз діяльності ПАТ «НТК «Електронприлад» у сучасних конкурентних умовах	28
2.1 Інноваційна діяльність в галузі української авіації: сучасний стан та перспективи	28
2.2 Загальна характеристика діяльності ПАТ «Науково-технічний комплекс «Електроприлад»	34
2.3 Економічний аналіз діяльності ПАТ «НТК «Електронприлад»	44
2.4 Аналіз фінансових показників діяльності ПАТ «НТК «Електронприлад»	52
2.5 Оцінка конкурентоспроможності ПАТ «НТК «Електронприлад»	60
3 Забезпечення інноваційного розвитку у ПАТ «НТК «Електронприлад»	71
3.1 Впровадження CALS-технології як найважливіша складова забезпечення інноваційного розвитку ПАТ «НТК «Електронприлад»	71
3.2 Виробництво авіаційної техніки та оцінювання ефективності запропонованих заходів	77
Висновки	83
Перелік джерел посилання	89

ВСТУП

Актуальність теми. Інноваційний вектор розвитку промислових підприємств став стратегічно важливим як на мікро-, так і на макрорівні економіки. Сучасний рівень розвитку інноваційного потенціалу українських промислових підприємств за величиною і темпами розвитку не відповідає вимогам, які ставлять до їхньої виробничо-господарської діяльності в умовах прискореного науково-технічного прогресу. Тобто сповільнення темпів розвитку інноваційного потенціалу промислових підприємств зумовлює не тільки зниження їхньої інноваційної активності, а й є основним гальмом в організуванні виготовлення продукції із інноваційним наповненням, на яку є попит на внутрішньому і зовнішньому ринках. У кінцевому підсумку це свідчить про низький рівень конкурентоспроможності промислових підприємств і ефективність їх господарювання та обмежені можливості вирішення ними низки проблем соціально-економічного спрямування, зокрема відтворювальних процесів, що стосуються оновлення матеріально-технічної бази підприємств, стимулювання креативного розвитку та мотивації персоналу щодо вирішення проблем розвитку інноваційного потенціалу. Є підстави стверджувати, що складається і поглиблюється неузгодженість між потребами ринку на продукцію і послуги з інноваційним наповненням згідно із міжнародними стандартами якості та спроможністю українських промислових підприємств її виготовляти та їх надавати.

Такий стан діяльності промислових підприємств ускладнює їх ефективне функціонування у жорстких умовах конкуренції на ринках, гальмує належне виконання тактичних і стратегічних завдань для вирішення їхніх соціально-економічних проблем. Отже, питання, пов'язані з підвищенням ефективності управління інноваційними процесами і інноваційним потенціалом на підприємствах, до цього часу залишаються дискусійними і однозначної думки стосовно них не склалося.

Світові глобалізаційні процеси створили міжнародний ринок торгівлі,

на якому зіштовхнулися в конкурентній боротьбі підприємства майже всіх галузей господарства. Учасники ринку прагнуть мобілізувати всі свої конкурентні можливості для того, щоб принаймні залишитися на ринку. Одним із таких засобів є інновації. Застосування новітніх досягнень науки і техніки у виробництві дозволяє підприємствам випускати наукомістку конкурентоздатну продукцію, яка користується попитом не тільки в межах країни, але й може зацікавити вибагливого закордонного споживача. Для України, яка прагне інтегруватися в європейський та світовий економічний простір такою стратегічно важливою галуззю може стати авіабудування, потужний науково-технічний та інноваційний потенціал якої сьогодні не використовується повною мірою.

Роль інновацій у сучасних умовах має тенденцію до збільшення, що є передумовою активізації інноваційної діяльності бізнес-структур методами підвищення ефективності виробництва, розробки ефективної маркетингової політики, збільшення інноваційного потенціалу підприємств, здійснення перспективних науково-дослідних розробок і реалізації інноваційних програм. Для виживання та розвитку в сучасному глобальному конкурентному середовищі нині бізнес-структурам необхідно забезпечувати інноваційний розвиток. Шляхом швидкого адаптування до вимог зовнішнього середовища, тобто забезпечення інноваційного розвитку, бізнес-структури можуть залишатися конкурентоспроможними та займати гідне місце на вітчизняному та світовому ринках.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо забезпечення інноваційного розвитку підприємства авіаційної промисловості.

Поставлена мета потребує вирішення таких завдань:

- 1) навести методологічне та інвестиційне забезпечення розвитку інноваційного потенціалу промислових підприємств;
- 2) визначити основи інноваційного розвитку бізнес-структур, їх сутність та тлумачення;
- 3) розглянути організацію процесу інноваційного розвитку;

4) дослідити інноваційну діяльність в галузі української авіації: сучасний стан та перспективи;

5) навести загальну характеристику діяльності ПАТ «Науково-технічний комплекс «Електроприлад»;

6) зробити економічний аналіз діяльності ПАТ «НТК «Електронприлад»;

7) провести аналіз фінансових показників діяльності підприємства;

8) здійснити оцінку конкурентоспроможності ПАТ «НТК «Електронприлад»;

9) обґрунтувати необхідність впровадження CALS-технології як найважливішої складової забезпечення інноваційного розвитку ПАТ «НТК «Електронприлад»;

10) запровадити виробництво авіаційної техніки та оцінювання ефективності запропонованих заходів.

Об'єктом розроблення в кваліфікаційній роботі є процес забезпечення інноваційного розвитку підприємства авіаційної промисловості.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні підходи до забезпечення інноваційного розвитку ПАТ «НТК «Електронприлад».

Методи дослідження. Під час дослідження проблем обліку інноваційних процесів на вітчизняних підприємствах використано такі методи та інструменти, як узагальнення і систематизації для побудови стратегічної карти підтримки розвитку інноваційного потенціалу промислових підприємств; порівняльного аналізу – для виявлення тенденцій фінансування інноваційної діяльності; моделювання – для розрахунку та інтерпретації результатів фінансування інноваційної діяльності в країні; статистичний – для розрахунку показників інноваційної діяльності підприємств промисловості й їх цільового спрямування. Було використано такі методи і прийоми наукового пізнання: методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції, теоретичного та логічного узагальнення та класифікаційно-аналітичний метод, формалізації та порівняння.

Практична значущість одержаних результатів полягає у тому, що в

Україні успішно функціонує два підприємства, які б могли організувати виробничі потужності для ліцензійного складання вертольотів. До них відносять АТ «Мотор Січ» та ПАТ «НТК «Електронприлад». За прогнозами експертів, в майбутньому виробництво на ПАТ «НТК «Електронприлад» сягатиме до 40 вертольотів на рік, а в 2022–2023 рр. планується вихід на зовнішні ринки. Фінансування розробленої стратегії планується здійснювати за рахунок коштів державного бюджету, інвестиційних та інноваційних фондів, кредитів, позичок, власних коштів підприємств, які прийматимуть безпосередню участь у реалізації проекту. Із орієнтовних витрат на створення виробництва вертольоту в сумі 60–140 млн. дол. США за рахунок коштів держбюджету пропонується вкласти 42–84 млн. дол. США, відповідно, можливість чого може вважатися реальною, зважаючи на період виконання проекту (до 7 років). При цьому передбачається, що частка позик, кредитів, коштів підприємств у витратах складатиме 18–56 млн. дол. США.